

Toimielin	Liikunta- ja kulttuurilautakunta
Hyväksymispäivämäärä ja pykälä	8.3.2023
Vastuuhenkilö	Veikko Niemi

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vuodelta 2022

Kuvaus sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Toimialan työskentelyä johdetaan strategisten tavoitteiden ja toimenpiteiden sekä taloudellisten tavoitteiden asettamisen kautta. Työtä koordinoidaan johtoryhmän kautta viikoittain. Kaupunkikonsernin ohjeistukset ohjaavat työskentelyä. Tehtäväkuivissa on määritetty jokaisen esimiehen vastuut ja keskeiset tehtävät. Talouden seuranta on kulttuuripäällikön, liikuntapäällikön ja kansalaisopiston rehtorin vastuulla. Taloutta on seurattu ohjeiden mukaan. Toiminta on järjestetty niin, että valvontaa toteutetaan varsinaisessa esimiestyössä sekä johtoryhmyöskentelyssä. Sisäisen valvonnan ohjeet ovat kaikille tuotu taloussuunnittelun yhteydessä velvoittavina ohjeina. Toiminnan ja talouden toteutumisesta poikkeamiseen on raportoitu kuukausittain sekä laajemmin osavuosikatsauksissa. Lautakunta on käsitellyt raportit kokouksissaan.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Palveluissa ei ole havaittu lainvastaista toimintaa tai annettujen ohjeiden noudattamatta jättämistä. Vähäiset puutteet on oikaistu välittömästi asianosaisten esimiesten taholta. Oikaisupyyntöjen ja valitusten määrä on ollut vuonna 2022 vähäinen, vain joitakin yksittäisiä tapauksia, jotka usein kohdistuvat tilaan tai harrastuspaikkaan, kuitenkin päätöksiä näihin tehdään satoja. Avustuspäätöksistä ei ole tullut valituksia. Myös näitä päätöksiä tehdään lukumääräisesti paljon. Toimialalle ei ole syntynyt korvausvastuita, eikä tiedossa ole sellaisia odotettavissa.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Vuosi 2022 oli edelleen poikkeuksellinen mm. koronan ja energiansäästöjen vuoksi. Tavoitteet toteutuivat kuitenkin varsin hyvin.

Tavoitteet on keskeisiltä osin saavutettu ja palveluiden toiminta kokonaisuudessaan on toteutunut talousarvion puitteissa, vaikka korona rajoittikin normaalia toimintaa joltakin osin. Korona ja energiansäästötoimenpiteet aiheuttivat tulonmenetyksiä. Taloutta ja tavoitteiden toteutumista palvelu- ja palveluyksikkötasolla on seurattu säännöllisesti sekä raportoitu osavuosikatsausten yhteydessä. Talousarviomuutoksia hyväksyttiin vuoden aikana yksi. Talous toteutui muutetun talousarvion mukaisena.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kulttuuri

Turvalliseen yritysohjelmaan on päivitetty riskit, niiden hallinta ja seuranta. Merkittäviä riskejä palveluissa liittyy henkilöstöön ja osin huonokuntoisiin tiloihin. Niukkenevien resurssien sovittaminen lainsäädännön vaatimuksiin, palvelun laatuun ja määrään on ajoittain iso haaste henkilöstön työhyvinvoinnille. Koronan myötä koko organisaatio on ollut ison riskienhallinnan haasteen edessä ja jatkuvista ohjeista ja muutoksista tilanteessa on selvitty kaiken kaikkiaan hyvin. Maailmantilanteen aiheuttama epävarmuus on iso riski kaikkien hyvinvoinnille.

Liikunta

Merkittäviä riskejä palveluissa liittyy henkilöstöön, maailman tilanteisiin sekä kaupungin talouteen. Niukkenevien resurssien (henkilöstö, talous) ja säästötoimien sovittaminen lainsäädännön vaatimuksiin, palvelun laatuun ja määrään on ajoittain iso haaste liikuntapalveluille ja henkilöstön työhyvinvoinnille. Kevään koronarajoitukset ja maailman tilanteista johtuvista energiasäästöt ovat vaikuttaneet kuntalaisiin, liikuntapalveluiden toiminnallisiin palveluihin ja niistä johtuviin tulonmenetyksiin. Energiasäästöt tulee vaikuttamaan myös liikuntapalveluihin vuoden 2023 aikana. Merkittävimmät vaikutukset kuntien liikuntapalveluihin ja kuntalaisten liikkumattomuuteen nähdään todennäköisesti vasta myöhemmin kuntatalouden yleisen heikentymisen myötä.

Vapaa sivistystyö

Ennalta tiedossa olleet keskeiset riskit on arvioitu talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin liittyen ja niiden realisoitumista on seurattu normaalin talousarvion toteumaseurannan yhteydessä. Arviot riskeistä ja niiden toteutumisesta on laadittu tilinpäätösohjeiden mukaisesti. Merkittävimmät riskit vapaassa sivistystyössä liittyvät henkilöstön saatavuuteen ja tiloihin. Opistotalo on huonokuntoinen. Opiston toimipisteitä on ympäri kaupunkia monenlaisissa tiloissa, joista osa eivät toiminnallisesti vastaa opetuksen tarpeisiin. Opetushenkilöstön saatavuus joillekin ainealueille on haastavaa, samoin sijaisia ei tahdo opistotyöhön löytyä. Toimintaa jouduttiin nopealla aikataululla sopeuttamaan energiansäästöä johtuen loppuvuodesta.

Omaisuuksien hankinta, luovutukset ja hoidon valvonta

Hankinnat on tehty yhteistyössä asiantuntijoiden ja kaupungin lakimiehen kanssa. Hankinnan suunnittelussa riskien hallinta on hyvin toteutettu. Kaupungin omaisuutta ei ole luovutettu niin, että asiassa olisi syntynyt tappiota. Käyttöoikeussopimukset on laadittu asiantuntijoiden kanssa. Merkittävää omaisuutta ei ole hankittu eikä luovutettu vuoden 2022 aikana.

Sopimustoiminta

Sopimuksia päivitetään, uudistetaan ja tarkastetaan vuosittain.

Sopimusten hallintaan ja valvontaan on kiinnitetty erityistä huomiota käytännön työssä. Sopimuksia on valvottu mm. sopimuskumppaneiden tapaamisilla sekä yhteydenpidolla. Kulttuuripäällikkö, liikuntapäällikkö ja kansalaisopiston rehtori vastaavat isompien sopimusten valmistelusta ja omaan toimintaan liittyvistä sopimuksista yksiköiden lähiesimiehet.

Arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Lautakunnan riskien tunnistaminen on hyvällä tasolla. Hankinnan ja sopimushallinnan prosessit ovat varsin hyvät. Tällä pienennetään riskiä joutua vastuuseen tai korvausvelvollisuuteen. Tätä tukee vähäinen valitusten ja oikeusprosessien määrä.

Sisäinen tarkastus ei ole moittinut toimialan toimintaa.

Toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila on hyvä. Toimitilojen osalta tulisi erityistä huomiota kiinnittää niiden kuntoon ja niissä piileviin riskeihin. Tätä työtä on myös tilapalvelut osaltaan tehnyt. Uudishankkeilla päästään poistamaan vanhentunutta rakennuskantaa. Henkilöstöriski on vahvasti esillä arjen keskusteluissa. Resursoinnin määrä ja osaamisen poistuminen on kaupungin toiminnan kannalta keskeinen. Tämä on hyvä huomioida henkilöstöratkaisuja tehtäessä.

Riskien hallinta on riittävällä tasolla.